

O LIVEWHAT

LIVEWHAT — Życ w ciężkich czasach: jak obywatele reagują na kryzys ekonomiczny i jego społeczne i polityczne konsekwencje

Celem projektu LIVEWHAT jest dostarczenie opartej na dowodach wiedzy na temat odporności (*resilience*) obywateli w czasie kryzysu ekonomicznego w dziewięciu państwach europejskich. Są wśród nich:

- Francja
- Niemcy
- Grecja
- Włochy
- Polska
- Hiszpania
- Szwecja
- Szwajcaria
- Wielka Brytania

Przedmiotem badania są w projekcie reakcje obywateli na kryzys, który w różnym stopniu dotyka europejskich krajów od 2008 r. Jednym z celów jest zbadanie tego, w jaki sposób obywatele radzą sobie z kryzysem i jego konsekwencjami. W ramach projektu badane są reakcje obywateli zarówno na poziomie indywidualnym, jak i zbiorowym, w wymiarze prywatnym i publicznym, a także działania polityczne i niepolityczne. LIVEWHAT nie skupia się wyłącznie na reakcjach obywateli, ale także naświetla obraz konsekwencji kryzysu w sferze krajowych polityk, aby lepiej poznać kontekst tworzenia odporności (*resilience*) obywateli i móc dokonać jej oceny.

Cele

Projekt LIVEWHAT ma następujące cele:

- **pogłębienie wiedzy** na temat sposobu w jaki obywatele reagują na kryzys ekonomiczny i na jego społeczne oraz polityczne konsekwencje;
- **poszerzenie debaty publicznej o problematykę reakcji obywateli na kryzys ekonomiczny**; projekt upowszechnia także wiedzę o sytuacji grup szczególnie zagrożonych w czasie kryzysu ekonomicznego;
- **dostarczenie politykom i praktykom rekomendacji oraz katalogu dobrych praktyk**, które ułatwią rozwiązywanie problemów w polityce;
- **pomoc we wspieraniu transferu wiedzy i ujednocianiu polityk** w krajach Unii Europejskiej.

Cele projektu będą osiągnięte dzięki wykorzystaniu różnorodnych danych i metod, takich jak: zestawy porównywalnych między krajami wskaźników ekonomicznych, społecznych i politycznych; analiza reakcji na kryzys w sferach polityk publicznych oraz zbiorowych i indywidualnych działań obywateli; eksperymenty laboratoryjne i badania wpływu różnych wymiarów kryzysu na zachowania i postawy obywateli; analiza alternatywnych form odporności obywateli w czasach kryzysu.

Podejście teoretyczne

Podejście teoretyczne LIVEWHAT pozwala na badanie odporności (*resilience*) na różnych płaszczyznach analitycznych – od poziomu obywateli, którzy próbują „podnieść się” i ograniczyć koszty kryzysu do różnych form reakcji zbiorowych, które pojawiają się w życiu publicznym i kwestionują nierówności społeczne.

W projekcie odporność (*resilience*) rozumiana jest jako zdolność obywateli Europy do stawiania czoła trudnej sytuacji gospodarczej poprzez **kontestację i nabywanie podmiotowości**. Wykraczając poza wcześniejsze badania, które skupiały się na wpływie kryzysu ekonomicznego na poszczególne grupy, takie jak np. dzieci, osoby młode czy rodziny, które traktowane były jako kategorie osób pasywnych, LIVEWHAT na pierwszym planie stawia obywateli zaangażowanych w **alternatywne formy odporności**.

„*Resilience*” obejmuje wzmocnienie społecznych i rodzinnych więzi oraz praktyki społeczne wspierające solidarność w obliczu kryzysu, bardziej zrównoważone formy konsumpcji i produkcji, rozwój nowych sposobów wypowiedzi artystycznych.

Chociaż przemiany praktyk obywatelskich (od dostosowawczych do alternatywnych) mają decydujący wpływ na odporność obywateli w czasie kryzysu, nie zostały one jeszcze dokładnie zbadane.

Działania badawcze

W projekcie LIVEWHAT prowadzone są następujące działania badawcze:

- **Definiowanie, identyfikowanie oraz pomiar kryzysu** dzięki operacyjnej definicji i wskaźnikom, które pozwolą badaczom porównać jego wpływ na społeczeństwa europejskie.
- **Porównanie reakcji na kryzys w sferze krajowych polityk publicznych** – realizacji tego celu służyć będą wywiady z twórcami krajowych polityk, analiza dokumentów oraz stworzenie katalogu dobrych praktyk.
- **Badanie zbiorowych reakcji na kryzys w sferze publicznej** poprzez analizę formułowanych roszczeń politycznych.
- **Diagnoza sposobów postrzegania kryzysu i indywidualnych reakcji obywateli na kryzys** - przeprowadzenie ogólnokrajowych badań sondażowych w każdym z państw uczestniczących w projekcie.
- **Ustalenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy kryzysem, postawami i zachowaniami obywateli** poprzez prowadzenie badań ankietowych i eksperymentów laboratoryjnych.
- **Rozpoznanie alternatywnych form reagowania obywateli na kryzys** i wskazanie związków pomiędzy sytuacją grup szczególnie narażonych na negatywny wpływ tego zjawiska, a alternatywnymi sposobami reakcji. Zadanie realizowane będzie za pomocą ankiet internetowych oraz wywiadów z ekspertami krajowymi.

Uczestnicy

Koordynator
Université de Genève
Marco Giugni

Partnerzy współpracujący
European University Institute
Lorenzo Bosi

Uppsala universitet
Katrin Uba

University of Sheffield
Maria Grasso

Fondation Nationale
des Sciences Politiques
Manlio Cinalli

Universität Siegen
Christian Lahusen

Universitat Autònoma de Barcelona
Eva Anduiza

Panepistimio Kritis
Maria Kousis

Uniwersytet Warszawski
Maria Theiss

Podmiot finansujący
Komisja Europejska
FP7-SSH.2013.5.1-1
Odporność obywateli w czasie kryzysu
<http://cordis.europa.eu/fp7/>

Kontakt
marco.giugni@unige.ch

Strona internetowa projektu
www.livewhat.unige.ch